

№24(66) Спецвипуск

StudPOL

Навчально-методичні матеріали:
студентська газета

Яким він був, 2022-ий рік?

Кривавим. Згорьованим. Руйнівним... Просякнутим стражданнями й сльозами. Цього року російські загарбники позбавили домівок мільйони українців, спалили тисячі гектарів засіяних полів, знищили десятки підприємств, завдали тяжких ран нашій енергосистемі. Кожен українець і кожна українка щодня, починаючи з 24-го лютого, жили як на гойдалці: вибух – тиша, поразка – наступ. Дистанційка стала для нас звичним способом навчання. Життєвий простір звузився до локацій «дім – бомбосховище», а згодом вилучилося й бомбосховище. Зустрічаючись випадково зі знайомими на вулиці, ми обіймаємося, бо сумуємо за живим спілкуванням. Годинами сидимо без світла...

Що він приніс, 2022-ий рік?

Розпач від втрат. Страх за рідних. Ненависть до загарбників. Силу протистояти агресії. Волю до перемоги. Віру в Україну. Переосмислення цінностей. Розуміння, якими важливими для нас є батьки та родичі. Незламне бажання жити й бути вільними...

Чого ми чекаємо від 2023-го року?

Перемоги, остаточної й безповоротної! Справжньої зими – зі снігом, морозом та – найголовніше – світлом, теплом і водою в оселях. Квітучої – а не кривавої, як минулорічна, – весни зі смачною паскою. Спекотного літа на узбережжях наших морів, вільних від окупантів. Урожайної осені, коли ми зустрінемося в університеті на заняттях... Виявляється, для щастя не так вже й багато треба...

Цьогоріч ми всі змінилися. Усвідомили, хто ми та за що ми боремося. І якими б болючими не були рани, нанесені за ці довгі місяці, вони загоюються. Загоюються, проте лишають по собі шрами – пекучі, глибокі, вічні. Цього разу не у всіх буде настрої святкувати Новий рік, хтось зустрічатиме його не у власній оселі, не в своїй країні, хтось – не з близькими людьми, а хтось – у холодних окопах, але з гарячим серцем. Проте, як би важко не було, варто цінувати ці миті. Адже час не можна повернути – він невловимо спливає, а життя продовжує рух. Зараз ми всі об'єдналися і разом стоїмо на своїй любій землі. І в цю святкову ніч, що наближається, у нас у всіх спільне побажання – і кожен сам відчуває, яке. Святкуймо! Але пам'ятаймо, що такою можливістю ми завдячуємо нашим хоробрим воїнам. Вони – наші справжні янголи-охоронці. Вони – джерело нашої надії. А з нею ми здатні розвіяти зло!

Редакція StudPOL

З Новим роком!

Реальна історія Діда Мороза та Святого Миколая

Святому Миколаю понад 1700 років, а Діду Морозу – всього 85. Його придумали в Радянському Союзі. Кажуть, що ідеологи Діда Мороза надихнулися монстром, яким до того лякали українських дітей. До того ж просуванням цього казкового персонажа займався той, на чиїх руках смерть багатьох українців.

Багато років образ Діда Мороза був для українців символом зимових свят та казки. Насправді ж цього персонажа вкрали у 30-роках, під час масштабних репресій та становлення диктатури СРСР. Чому саме вкрали? Спочатку Дід Мороз мав негативну історію. Величезний злий дід, який заморожував людей, запаси та худобу. А для того, щоб задобрити його, люди приносили жертву, іноді навіть і людську. Цей міфічний персонаж мав різні імена: Мороз, Карачун, Тріскун та Зимник. Саме цю постать переробили за образом відомого нам Святого Миколая.

Тоді радянська влада проводила безжалісну антирелігійну кампанію, яка відбувалась одночасно зі штучним голодомором та репресіями. Миколая оголосили союзником Попа й Куркуля та заборонили. Окрім ялинки та Миколая, більшовицька релігійна ненависть торкнулася й щедрівок з колядками. Вони активно перероблялися на кшталт аналогів:

«Добрий вечір тобі, вільний пролетарю!

Нова радість стала, яка не була:

Довгождана зірка волі в Жовтні засіяла.

Де цар був зажився, з панством вкоринився,

Там з золотою простою Ленін появився!»

Звичайно, що люди не слухали владу, а таємно святкували в родинному колі. Сталін та його спільники це добре розуміли. Тоді вони вирішили адаптувати свято під антирелігійну кампанію.

1936-го року П. Постишев – убивця мільйонів людей, які стали жертвами штучних голодоморів та репресій, вирішив поновити ялинку. 1937-го року він офіційно представив Діда Мороза на головній кремлівській ялинці (разом із методичкою, в якій було розроблено сценарій для кожного новорічного святкування).

На відміну від Діда Мороза, Святий Миколай – це реальна людина, візантійський єпископ, який прославився своїм милосердям та тим, що допомагав нужденним. Святий Миколай народився в родині багатих християн, які довго не могли мати дітей і в молитвах Богу пообіцяли, що віддадуть свою дитину йому на служіння. Так і склалося. Миколай

став священником, а згодом – єпископом. Він допомагав усім, хто цього потребував. Існує легенда, що Святий Миколай поміг трьом сестрам, яких ніхто не хотів брати заміж, бо вони були бідні. Він вирішив врятувати їх і закинув через димохід три мішечки з золотими монетами. Ці мішечки впали саме в шкарпетки, які сестри розвісили сушити. Саме цей переказ вважають початком традиції підкладати дарунки від імени Святого Миколая.

Багато суперечок точиться через те, хто повинен приходити до малят на свята. Все більше людей починають відмовлятися від позитивного образу Діда Мороза, якого нам нав'язав комуністичний режим. Українцям важливо зуміти позбавитися пережитку радянщини та відновлювати й продовжувати власні традиції. Батькам потрібно поступово пояснювати дітям, що Дід Мороз – це вигаданий та негативний персонаж, а Святий Миколай – це реальна людина, яка робила багато добрих справ і є гарним прикладом для наслідування.

Юлія РОНШИНА

Чарівний світ кіно: стрічки, які створять новорічний настрій

Ось і почалася дивовижна пора року. Коли за вікном мороз та йде лапатай сніг, тебе гріє гаряче какао з зефірками, а запах мандаринів сповіщає про наближення новорічних свят. А створенню святкової атмосфери сприяє перегляд новорічних фільмів. Тож пропонуємо переглянути стрічки, які неодмінно піднімуть ваш настрій!

«Грінч» (2018)

Всі готуються до Різдва, прикрашають будинки й вулиці міста гірляндами, ліхтариками, купують подарунки та готують святкові частування. Усі, крім одного... злісного Грінча, якого все дратує; тому він вирішив позбавити людей цього свята. Через 18 років після прем'єри фільму з Джимом Кері в головній ролі студія «Illumination» вирішила представити світові своє бачення історії та перетворила улюблений новорічний фільм на не менш яскравий та веселий святковий мультфільм.

«Лускунчик і чотири королівства» (2018)

Отримавши незвичайний подарунок на Різдво, юна дівчина Клара вирушає в чарівну подорож загадковими місцями: Країною Квітів, Країною Снігів, Країною Солодошів. Але це лише три королівства, а дівчині потрібно знайти та потрапити до четвертого, де на неї вже зачекалась армія мишей на чолі з небезпечним Мишачим Королем. Кінострічка створена за мотивами дитячої повісті-казки письменника Ернста Теодора Амадея Гофмана «Лускунчик і Мишачий король».

«Аромат кохання» (2021)

Зустрівши ідеального хлопця у додатку для знайомств, письменниця з Лос-Анджелесу летить через всю країну, щоб здивувати його на Різдво, але дізнається, що її обдурили. Вона стала жертвою кетфінгінгу – нового тренду онлайн-дейтингу.

«Хлопчик на ім'я Різдво» (2021)

Тато Ніколаса з Фінляндії вирушив у експедицію до Заполяр'я на пошуки ельфійського села. Але минуло багато років, а додому він не повернувся. Хлопчик дуже сумує за батьком і одного разу вирішує рушити на його пошуки. Через те, що мама розповідала історії про те село та його мешканців, Ніколас завжди вірив у диво.

«Незабутнє Різдво» (2022)

Розпещена спадкоємиця втрачає пам'ять внаслідок нещасного випадку під час катання на лижах. Вона потрапляє під опіку вдівця, який володіє маленьким будиночком на курорті, й там проводить Різдво.

Отже, вмикайте вогники, робіть гарячий напій, запасайтесь солодощами та снеками, гукайте близьких людей та насолоджуйтеся переглядом.

Анастасія ЗАВОДЮК

З 25 листопада по 10 грудня щорічно в усьому світі відбуваються заходи в межах акції «16 днів проти гендерно зумовленого та домашнього насильства». 21 жовтня в Запоріжжі відкрився «ВОНА хаб», що реалізується UNFPA, Фондом ООН у галузі народонаселення в Україні, за фінансової підтримки Бюро гуманітарної допомоги USAID (ВНА). Проєкт «ВОНА хаб» спрямовано на розвиток професійного потенціалу та фінансової спроможності жінок, котрі постраждали від домашнього / гендерно зумовленого насильства або знаходяться у групі ризику. У зв'язку з повномасштабним вторгненням Росії зросла кількість жінок, які знаходяться в групі ризику потрапляння в насильство; стали ВПО та не мають технічних можливостей для проходження навчання чи написання резюме, тому проєкт вийшов на новий етап розвитку – створення локальних офлайн хабів у 6-ти містах України (Львів, Дніпро, Київ, Ужгород, Луцьк, Запоріжжя).

У «ВОНА хаб» можна безкоштовно отримати індивідуальну конфіденційну консультацію кар'єрної радниці та допомогу на всіх етапах пошуку роботи або започаткування власного бізнесу, підтримку психологинь проєкту, можливість пройти професійні курси, які допоможуть здобути нові знання, навички чи навіть професію.

Кар'єрна радниця «ВОНА хаб» Анна Бардаченко розповіла про особливості організації, перспективи кар'єрного розвитку жінок та проблеми гендерної рівності.

Чим займається «ВОНА хаб»?

– Ми надаємо допомогу на всіх етапах пошуку роботи, започаткування власного бізнесу, влаштовуємо тренінги в хабі, екскурсії на робочі місця, проводимо тренінги соціальним працівникам про гендерну рівність, співпрацюємо з мобільними бригадами соціально-психологічної допомоги, які надають психологічні консультації та підтримку постраждалим від насильства; планово або екстрено реагують на звернення про випадки насильства; інформують про медичні, юридичні й інші послуги; скеровують постраждалих до інших загальних або спеціалізованих закладів (притулки, денні центри, кризові кімнати тощо); пропрацюють план безпеки й оцінку ризиків для постраждалих; проводять інформаційно-просвітницьку діяльність для запобігання насильству.

Навіщо жінкам звертатися до вас?

– Ті жінки, які постраждали від домашнього або гендерно зумовленого насильства, мають змогу звернутися до нас, щоб отримати допомогу в працевлаштуванні. Якщо жінка економічно незалежна, їй набагато легше розірвати коло домашнього чи гендерно зумовленого насильства, розвивати професійний потенціал та фінансову спроможність.

У «ВОНА хаб» з жінками працює психологиня, якщо жінці треба адаптуватися до нової ситуації. Зараз до нас звертаються ВПО, бо вони в групі ризику потрапляння в насильство: хтось живе з родичами й не дуже може знаходити з ними спільну мову.

До вас звертається жінка, що відбувається далі?

– Допомагаємо оцінити ситуацію, складаємо

резюме, повідаємо, де його розміщувати, де шукати роботу, готуємо жінку до співбесіди, якщо вона нервує і є така потреба. Проводимо потрібні тренінги, наприклад, тренінг «Лайфхаки написання резюме», та запрошуємо профільних професійних тренерів, також організуємо курси для жінок, які хочуть перевчитись на іншу професію, якщо їхня зараз не має попиту.

Чи можливо отримати фінансову допомогу?

– «ВОНА хаб» не надає фінансової допомоги, але є інші організації, до яких можна податися на мінігрант для розвитку власної справи.

„Якщо жінка економічно незалежна, їй набагато легше розірвати коло домашнього чи гендерно зумовленого насильства“

Ми можемо порадити, куди звернутися. Можна отримати близько 20 000 грн для започаткування своєї справи. Наприклад, майстрині манікюру треба купити все для старту (лампу, фрезер, стерилізатор, інструменти, гелі тощо). Пройшовши початкову професійну підготовку, вона може орендувати місце в салоні або працювати з дому, просуваючись через рекламу в інстаграмі. Але необхідне приладдя в неї має бути.

Чому живе спілкування є важливішим за онлайн?

– Стало більше живого спілкування. На наших тренінгах жінки гуртуються, діляться своїми враженнями з нового життя. Зустрічаються: «Я з Оріхова», «І я з Оріхова». Вони познайомились і розуміють, що не самотні в цій ситуації. І від цього усвідомлення стає трошки легше, бо є підтримка – інші якось дають собі раду, і ти теж намагаєшся справлятися.

Жінки досягають кар'єрних висот: життя і самореалізація без насильства

UNFPA спеціально до 16 днів активізму проти гендерно зумовленого насильства запустила онлайн-гру, яка допоможе розібратися, як розпізнати гендерно зумовлене насильство, де та як отримати допомогу, та показати загальне ставлення українців до гендерно зумовленого насильства. Зокрема, у цій грі я дізналася факт: від 45-ти до 58-ми % людей можуть розпізнати економічне насильство – тобто кожен другий розпізнає. І кожен другий – ні. Що належить до його проявів?

– Економічне насильство – це про те, що дають/не дають кишенькові гроші, купили сукню/не купили, питаєш, чи можна вам з подружками сходити в

кафе, купити собі каву і десерт/ чи не можна – коли не повинна питати.

Логічно, що в людини мають бути свої гроші. За які вона не має звітувати ні перед ким. Лише 30% людей зможуть прийти на допомогу жінці, якщо чують крики в сусідній квартирі. Як пояснити людям, що коли вони чують крик – потрібна допомога?

– Ми не звикли втручатися в сімейні справи, гадаємо, що самі розберуться. Молодь більш небайдужа й обізнана, які прояви не є нормою, але не всі розуміють зі старшого покоління. Варто поширювати інформацію про небезпеку насильства, говорити з людьми. Крім того, треба проводити відповідні реформи. Усі розуміють, що ми йдемо в Європу з її законами й цінностями, і люди більш відкриті до змін. Хочеться вірити в це.

■ Фото з Фейсбук-сторінки «ВОНА хаб» Запоріжжя

Як ви вважаєте, чи варто включати уроки фінансової грамотності в навчальні програми?

— Звісно, це надважлива навичка в житті, яку варто розвивати змалку. Ще важливо навчати поважати інших людей, інші релігії, погляди – це про толерантність. І треба пояснювати, що насильство – це не нормально.

Чи є тенденції до появи в нашому законодавстві квот для працевлаштування жінок, яким більше за 55 років?

— Ми ще до цього йдемо. Ще немає законодавства, яке давало б такі квоти. Зараз така ситуація в країні, що всі більше долучаються до соціального, політичного життя і є сильний патріотичний підйом. Сьогодні можна багато змінити, якщо зуміти донести важливість цих квот до людей. Думаю, варто частіше ставити це питання: говорити про права жінок, гендерну рівність – і, можливо, вийде досягти покращення ситуації.

Тоді, доки ми без цього закону, як змінити суспільні норми і перевлаштуватися на роботу в 55+ років?

— Головне – шукати та пробувати. Незважаючи на те, що багатьом відмовляють, попри стаж і навички, важливо, щоб жінки не здавалися. Зверталися до професіоналів за консультаціями

та продовжували шукати роботу.

Чому жінки повертаються до кривдників?

— Це така залежність, коли ти багато вклала в ці відносини. Було щось хороше: кохання, народження дітей, були спільні родичі, друзі, сімейні свята й багато іншого, що об'єднує. Якийсь багаж до цього був дуже добрий, і тому ти до нього повертаєшся. Бо ти багато вклала своїх сил, прагнень, сподівань. Багатьом важко піти, тому що «це його квартира, його зарплата, як потім самій забезпечувати дітей; куди я піду...» і багато інших питань. І буває, жінка вирішує, що буде терпіти заради дітей, заради того, щоб якось вижити, не померти з голоду. Терпіти – це не вибір.

Терпіти – це не вибір

Які переваги кар'єрного розвитку для жінок?

— Починаючи працювати, вони ставатимуть незалежнішими.

- Здоров'я: їжа, одяг, оплата житла, профілактика здоров'я та лікування, косметологічні процедури, відпочинок за власним бажанням та подорожі світом; речі, що економлять час та покращують якість життя.

- Професія: фінансовий ресурс (заробітна плата, дохід, відсотки від прибутку), навчання та розвиток.

- Фінанси: власна готівка в гаманці, можливість накопичувати кошти та вкладати їх у збільшення прибутку, наявність банківських рахунків: заощадження часу та грошей на оплаті товарів та послуг через інтернет.

- Соціальні зв'язки: розбудова зв'язків, підтримка дітей та батьків, мобільний зв'язок та інтернет (соціальні мережі), зустрічі, святкування та подарунки.

Я бачила, у вас на сайті можна зареєструватися на офлайн і онлайн курси. Які професії доступні?

— Зараз ми набираємо на манікюрницю, перукарку, адміністраторку. За цими професіями ми вже проводили ознайомлювальні екскурсії. Ще буде навчання на швачок, бо є попит на цю професію і є підприємства, де можна навчити жінок з можливістю залишитися працювати. Перенавчаємо на професії, які можна швидко опанувати. Кілька тижнів – і вже заробляти...

У світі найбільше вакансій – у третинному секторі економіки, сфері послуг, і зараз стрімко розвиваються інформаційні технології. Чи є у вас вакансії в IT-сфері?

Так, ми співпрацюємо з IT-школою Beetroot Academy. Можна влаштуватися проектною менеджеркою, тестувальницею, HR. Крім працевлаштування, можна підвищити кваліфікацію, пройшовши курси з підприємництва, менеджменту, тестування. Доступний базовий курс про IT сферу, UI/UX

Design.

Багато з них починають, зовсім не розбираючись, – і виростають до кваліфікованих професіоналок. Не бійтеся пробувати!

За статистикою 2017-го року, у фінансах чоловіки отримували на 35% більше, перебуваючи на однакових посадах з жінками з подібним стажем і навичками. Чи є зміни в розриві зарплат жінок і чоловіків?

— Від себе можу сказати, що, можливо, зараз розрив буде трохи меншим, бо суспільство змінюється на краще, і начебто зовсім чоловічі професії опановують і жінки. Від хабу ми ходили на екскурсію до автосалону, і керівник сказав, що в них жінка працювала автомеханіком. І достатньо довго – декілька років.

«Про що ти мрієш?» – питання не твого гендеру, а твого хисту. Не всі чоловіки хочуть працювати автомеханіками, так само як і не всі жінки – швачками. Чому б не навпаки?

В Україні є закон про те, що у вакансіях не можна вказувати особисту інформацію, яка ніяк не пов'язана з професіоналізмом. Про що йдеться?

Є таке. Не потрібно вказувати вік, заміжня/незаміжня, про дітей питання зовсім немає, це роботодавця не стосується.

Яке ставлення в людей до того, що жінки й чоловіки мають бути рівноправними?

— Недавно перечитувала опитування про гендерну рівність від UNFPA, яке проводили серед молоді у східних регіонах України. Питали, на які професії йдуть і чому. Запитували окремо дівчат і хлопців про ролі жінок і чоловіків. Жінки, майже 90 %, сказали, що ми рівні, ми будемо будувати кар'єру на рівних, це не залежить від статі. А багато хлопців сказали, що жінки все ж таки майбутні мами... Вони будуть домогосподарками. Тобто вона може працювати, але не забувати, що вона мама...

Як ви вважаєте, «ВОНА хаб» у Запоріжжі вже приносить користь?

— Так! Ми даємо жінкам надію, що не треба сидіти, чогось чекати. Багато є жінок, котрі прагнуть повернутися до своїх домівок, які, на жаль, ще знаходяться на окупованій території, кажуть: «Я повернуся на свою територію після деокупації», «Я там працювала, я хочу повернутися на свою роботу», «Ми все відбудуємо, повернемося».

16 днів проти насильства треба популяризувати в суспільстві. Важливо говорити про цю акцію на всіх телеканалах, через соцмережі. І не 16 днів, а всі 365. Жінки мають розрізняти, що є насильством, а що не є, щоб розуміти, що з ними так не можна і вчитися виставляти свої кордони.

Інтерв'ю взяла
Марія БАШКАТОВА

Діана ПИЛИПЕНКО

Зовсім мало часу залишається до такого бажаного Нового року. На цьому тлі в нас виникла дискусія. Багато опитаних людей вважають, що Новий рік і приготування до нього в час війни повинно бути, адже це надія на покращення нашого життя й можливість відволіктися. Але є й ті, хто думає інакше. Ми провели опитування серед молоді й пропонуємо ознайомитися з його результатами.

■ Новорічне містечко на Хортиці, 2021 рік. Фото: Запорізька ОДА

Як ви вважаєте, чи доцільно святкувати новорічні свята під час війни? Обґрунтуйте свою думку.

Олександра, 19 років: Мені здається, що це залежить від людини: якщо є настрої, то чому б і не відсвяткувати. Іноді треба відпочивати від жахів війни.

Ярослава, 21 рік: Так. Моменти щастя дають нам сили для боротьби. Радість – це одна з базових потреб кожної людини. Якщо людина потрапляє в кризову ситуацію, травматичні події, то насамперед її треба звідти витягти. І в безпечній ситуації потрібно разом пошукати звичні моделі поведінки. Наші захисники борються з загарбниками для того, щоб люди жили нормально, працювали, святкували. Треба поважати їх зусилля.

Нікіта, 19 років: На мою думку, це є нормальним. Під святкуванням я розумію зустріч з друзями й приємне проведення часу в новорічну ніч.

Інна, 19 років: Для кожної людини є свій спосіб відволіктися від сьогодення. Життя нікуди не поділося, тож треба радіти й продовжувати жити, незважаючи ні на що; тому, якщо хочеться, треба святкувати, але дотримуватися всіх правил безпеки в наш час.

Кирило, 21 рік: Війна війною, а дотримання нормального ритму життя передбачає святкування з урахуванням поточних реалій, а також повагу до військових.

Марія, 17 років: Так, бо ми продовжуємо жити далі.

Кирило, 19 років: Я вважаю, що треба святкувати всі новорічні свята, незважаючи на воєнний стан у країні. Тому що це не вихід із ситуації – сидіти весь час у паніці в підвалах – треба відволіктися від усього

цього жаху.

Едуард, 19 років: Я вважаю – так, доцільно. В країні йде війна, але людям потрібно відволіктися від усього жахіття, яке відбувається навколо. До того ж, досить таки часто відбуваються новорічні дива.

Олександра, 20 років: Звичайно, доцільно. Коли є змога відчутти єдність з родиною або друзями, то треба використовувати такий шанс. Головне – не забувати, якою ціною ми маємо змогу відсвяткувати цей Новий рік.

непередбачуваного, але реального майбутнього в нашій країні.

Інна, 19 років: Можливо, й правильно – через те, що ялинка приваблює й збирає біля себе велике скупчення людей, а це не бажано робити; та й економія електроенергії нікуди не поділася.

Марія, 17 років: Ні, бо ялинка потрібна як символ свята. Діти, які продовжують жити в Запоріжжі, зраділи б ялинці. І я теж. Навіть без гірлянд. Без натовпів. Будь-якій ялинці.

НОВИЙ РІК: СВЯТКУВАТИ

Вікторія, 18 років: Я вважаю, що не зовсім коректним буде святкування Нового року так, як багато хто це робить: у дворі, запускаючи безліч салютів. Доречнішим буде свято в колі сім'ї. Хоча обидва варіанти не гарантують безпеки. Хіба що святкувати в бомбосховищі.

Юлія, 19 років: Так, доцільно, але потрібно пам'ятати, завдяки кому ми можемо святкувати.

Діана, 19 років: Безумовно, доцільно і доречно, бо це чудова можливість забути про жах через клятву русню. Звісно, є страх жорстких обстрілів, але потрібно мислити оптимістично. Головний мінус цього року – це неймовірно підвищення цін на все втричі й зниження заробітних плат, через що, думаю, багато хто буде святкувати дуже економно. Сподіваюся, хоча б у новорічну ніч у всіх світло буде.

Кирило, 21 рік: Звичайно, правильним, адже наше місто голосувало проти.

Олександра, 20 років: Погоджуюся на всі 100%. По-перше, ялинка – зайве навантаження на електричну систему. По-друге – мішень для обстрілу. По-третє – зайві витрати, ці кошти доцільніше спрямувати, наприклад, на премії комунальникам, чия робота забезпечувала життя нашого міста протягом важкого року. По-четверте – це зайвий об'єкт охорони для поліцейських, що також не доцільно.

Кирило, 19 років: Я вважаю, що це рішення – повна маячня; я вже писав у попередньому питанні, що треба відволіктися, а прогулянка біля новорічної ялинки – гарна нагода для цього.

Вікторія, 18 років: У першу чергу ми повинні думати про потреби армії, яка захищає Запорізький напрямок і запобігає запуску ворожих ракет. На щастя, цьому сприяють «хаймарси», якими забезпечили й нашу область. Але я не заперечувала б проти тогорічної ялинки, якщо вона не буде затратною для міського бюджету.

Едуард, 19 років: Я не погоджуюся. Міський голова Запоріжжя пояснив, що додаткових грошей не було б витрачено на новорічну ялинку, її можна встановити за старими конструкціями, тож чого б не потішити дітей на Новий рік дивовижним подарунком у центрі міста?

Юлія, 19 років: Так. Я голосувала проти ялинки, адже це зараз зайве для нашого міста. Біля ялинки буде збиратися велика кількість людей, а це небезпечно.

Діана, 19 років: Я категорично не підтримую те, що містяни не зможуть цього року побачити красуню-ялинку. По-перше: де голосування відбулося, в телеграм-каналі Куртєва? Там, де навіть чверть населення немає. Тобто це несправедливо, бо не всі мали змогу відповісти на питання. По-друге: міських голів інших міст не лякає можливість скупчення людей, бо в такому випадку кожен сам відповідає за себе. Їх завдання – лише забезпечити місто красою. По-третє: всі ці свята створені здебільшого для малят, аби вони раділи й забули, який хаос навколо. Ми повинні продовжувати жити та хоч якось відволіктися заради

■ Головна ялинка Запоріжжя 2021
Фото: facebook.com/alex.ralyk

Чи погоджуєтесь ви з рішенням не встановлювати цьогоріч у Запоріжжі головну ялинку міста?

Ярослава, 21 рік: Ні, бо насамперед це ритуали нашої повсякденності. Без ялинки Новий рік буде не таким, як завжди, і це станеться не лише через війну. Збереження новорічних ритуалів під час війни вкрай важливе для дітей. Якщо звично і традиційно готуватися до ритуалу переходу з одного року до іншого, мислення дитини не буде порушеним. Тому що ці приємні опорні схеми життя даватимуть можливість адаптуватися до мінливого,

наших діточок.

Як ви збираєтеся провести новорічні свята? Розкажіть про свої плани.

Едуард, 19 років: Хочу зустріти Новий рік зі своєю родиною, близькими та друзями.

Кирило, 19 років: Звісно, що планую, але ще ніяких думок з цього приводу немає.

Марія, 17 років: Планую посидіти вдома з сім'єю й трохи погуляти містом, кльово було

наших традиціях?

Олександра, 19 років: Для мене це буде не дуже добре, бо я з дитинства звикла святкувати за традицією, буде важко звикнути до нових дат.

Вікторія, 18 років: Не сприймаю новий календар (від слова зовсім), тому негативно.

Олександра, 20 років: По-перше, треба розуміти, що Різдво – релігійне свято. В нашій країні проживають як православні, так і віряни католицької церкви. В мене є

Чи очікуєте ви на новорічне звернення Президента України? Яким воно вам бачиться?

Едуард, 19 років: Особисто мені все одно, яким воно буде. З нашим президентом я впевнений у тому, що воно буде не схожим на привітання інших лідерів держав, особливо цього року.

Вікторія, 18 років: Його звернення завжди «strong», підтримують дух українців. Але в моєму повсякденному житті вони не відіграють великої ролі.

Ярослава, 21 рік: Звичайно, чекаю, бо це звернення буде особливо важливим для нашого народу.

Нікіта, 19 років: Завжди чомусь не дуже чекав звернень, і зараз так само.

Інна, 19 років: Чекаю, але гадаю, що знову буде не таким, як було раніше.

Кирило, 21 рік: Обов'язково буду дивитися. Нічого особливого не очікую, але цікаво, яким воно буде в цьому році.

Марія, 17 років: Ні, хочу в останні хвилини 2022-го загадати бажання, подумати про свої 18 років і до чого це призведе.

Кирило, 19 років: Чекаю. Мені дуже цікаво, що скаже президент у своєму зверненні, оскільки цей рік, безумовно, один із найважливіших за всю історію незалежності України.

Олександра, 20 років: Чекаю правди.

Олександра, 19 років: Я ніколи його не чекала, але цього року буде цікаво послухати.

Юлія, 19 років: Очікую правдивого звернення до народу та підтримки.

Діана, 19 років: Звісно, я чекаю звернення Володимира Зеленського, аби підбити загальний підсумок цього, без перебільшень, найтяжчого року для України за останні десятиліття. Також чекаю якоїсь його, як завжди, неочікуваної появи, але, якщо, як і минулого року, він буде сидіти та смачно вечеряти зі своїми підлеглими, це не буде доречно, як на мене.

НЕ МОЖНА СКАСУВАТИ

б з кимось зустрітись.

Кирило, 21 рік: Святкую лише Новий рік, якщо будуть гроші. Але найважливіше для мене – це передноворічний час, адже саме він дарує передчуття свята.

Інна, 19 років: Планую тільки Новий Рік, але не так, як раніше; і з дотриманням правил, які існують в наш час.

■ Резиденція Святого Миколая на Хортиці, 2021 рік. Фото: iz.com.ua

Нікіта, 19 років: Думаю святкувати Новий рік у колі своїх знайомих, з невеликим обсягом алкоголю.

Олександра, 20 років: Планую провести в родинному та дружньому колі.

Ярослава, 21 рік: На Новий рік планую зустрітись з близькими та у вузькому колі відсвяткувати. Святого Миколая попрошу закрити сесію, а Різдво проведе з сім'єю.

Олександра, 19 років: Для мене це важливе свято, тому я спочатку зустріну його з сім'єю, а потім – з друзями. Особливе для мене в цьому святі – готувати подарунки кожному.

Юлія, 19 років: Збираюся провести свята в колі близьких мені людей.

Діана, 19 років: Вже є чіткий план зустріти Новий рік у теплому сімейному колі, випити декілька келихів шампанського, запалити бенгальські вогники та спокійно під ранок лягти спати.

Як ви ставитеся до ідеї перенесення святкування Різдва на 25 грудня?

Едуард, 19 років: Негативно. У нас з давніх часів святкування Різдва було 7 січня, навіщо переносити те, що закріпилося у

знайомих, які все життя святкують Різдво 25 грудня. І весь цей час їх не дуже хвилювало питання офіційності дати. Головне в цьому питанні – щоб для людини був важливим релігійний аспект, а не популізм. Я далека від релігії, тому для мене це не так важливо.

Кирило, 19 років: На мою думку, це зайве введення, бо в нашій країні всі звикли до цих свят, особливо до Нового року. Мені здається, що все одно багато людей будуть святкувати Різдво й Новий рік, як і раніше.

Марія, 17 років: Рік тому я була впевнена, що хороший варіант – залишити 25 грудня і 7 січня, щоб люди самі обирали, коли святкувати. Зараз хочеться відгородитися від спільних культурних точок з Росією. Це не лише дата, а вибір спільного поля цінностей. Очевидно, з Росією його більше не буде.

Кирило, 21 рік: Для мене це не має значення, але було б цікавим спробувати щось нове. Багато хто буде святкувати, як і раніше.

Інна, 19 років: Я вважаю, треба підлаштовуватись, але надати людям час звикнути до цього й особисто обрати, чи вони цього хочуть.

Нікіта, 19 років: Мені здається, що ні. Це є правильним.

Ярослава, 21 рік: Я вважаю, що так, бо здавна вони так і святкувалися. Необхідно відкидати ту радянську систему з її традиціями, що нав'язали нашому народові.

Юлія, 19 років: Якщо чесно, то мені байдуже до перенесення цих свят, але мене дивують думки деяких людей, які вважають, що перенесення відбувається, щоб відгородитися від росії. Давайте не будемо забувати, що це свято – релігійне. Православні його святкують 7 січня, а католики – 25 грудня. До чого тут взагалі Росія і відмежування від неї? Давайте тоді й їсти не будемо, бо росія також їсть.

Діана, 19 років: Моя думка така: люди, коли звикли святкувати, тоді й будуть. Хоча можна й святкувати двічі День Миколая та Різдво, це ж не є забороною. Головне – в перервах між святами давати своєму шлунку відпочинок і дарувати йому, наприклад, вівсянку.

Ви, мабуть, помітили, що в деяких відповідях думки збігаються, а в деяких – ні. Проте це суб'єктивне ставлення кожного, і воно, беззаперечно, має право на існування. Єдине, до чого закликаємо: не нав'язувати іншим свої думки, адже не всі мають бути згодні з вами.

Діана Пилипенко

«Не на часі», або Як швидко забути про справжнє життя

Діана ПИЛИПЕНКО

2022 рік. Найпопулярніша фраза цього року – «не на часі». Цікаво, лише мене вона дратує?

Можу аргументувати, чому моє око тіпається, натикаючись на цю словосполучу.

За вікном холодна зима, в багатьох містах України засіли орки, а безліч людей і споруд страждають від обстрілів з «С-300»; ракет, запущених з Каспію та Чорного моря; іранських «шахедів»... Чи дає це привід відкладати життя на потім?

Під час подій 2013–2014 років життя було на часі, протягом восьми років війни на Донбасі життя теж було на часі, а зараз – ні?

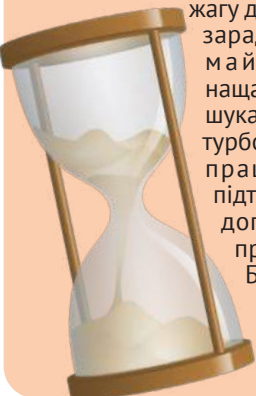
Жити, проживати кожну секундочку свого життя, шукати радість серед горя потрібно тут і зараз, а не десь там колись, після завершення війни! Щоразу, коли я кажу схожі фрази, чую одне: «Як це? Це зараз не на часі, війна в Україні!!!»

Наше людство пережило багато горя, та це ніколи не заважало нам розвиватися, створювати сім'ї, святкувати Новий рік та Різдво, прикрашати ялинки чи просто відволікатися, зустрічатися із друзями.

«Не на часі» для мене означає, що людина просто шукає приводи, аби забути, що таке щастя, гарний настрій, і бажає жити лише в жаху і страху. Але... Хіба це нормально?

Хлопці й дівчата зі Збройних Сил України протягом багатьох місяців захищають нашу країну, постійно ризикуючи своїми життями; проте й на фронті не втрачають жагу до життя. Як на мене, то

заради них та щасливого майбутнього наших нащадків ми зараз повинні шукати позитив у буденних турботах. Намагатися жити, працювати, навчатися, підтримувати своїх рідних, допомагати ЗСУ, мріяти про щасливе майбутнє. Бо саме за це майбутнє віддають свої життя наші воїни.

Коли світ рятує тільки остання шоколадка

Музика міста – я божеволію:

цілий день на одному-єдиному місці!

Коли нічого не рухається, але ти так не можеш...

Загортаючись у спогади клаптиків, заринаючи у дощі, забуваючи про ключі – стало стільки палких рефлексій –

заховалися враженнями в кучеряві кущі.

Світ стає зануреним у життя – риба смакує тільки разом із шоколадом.

Постійно те саме, але все таке різне.

Коли зупиняєшся щоразу лиш там,

дивишся в очі порожнім (мрійливим) містам,

зустрічаєш світанок, проводиєш розлам,

розчиняєшся там!!

Заринаючись, спиш – лише там і лише сам на сам,

доки хтось не потрапить туди випадково...

(як Аліса у тій дурній кав'ярні в метушливому світі, але я не Аліса).

Забуваєш усе і крикливо згадаєш – як хочеться повернутись!!!

До тих спогадів.

Хоч і не відчуваєш тих подихів і людей:

усе мішається у світ незвичних асоціацій –

і усе навколо живе і дивовижне.

Ти хочеш підтримати простір гармоній,

наче він твій –

а ніби й спільний.

Коли світ рятує тільки остання шоколадка!!!

Коли в чужих обличчях впізнаєш давніх знайомих –

а вони жахаються, бо вперше тебе бачать,

пізнаєш людей з дрібниць, оце ж ніби та сама куртка... –

і через це люди усе ж стають ближчими...

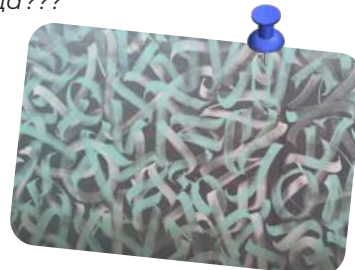
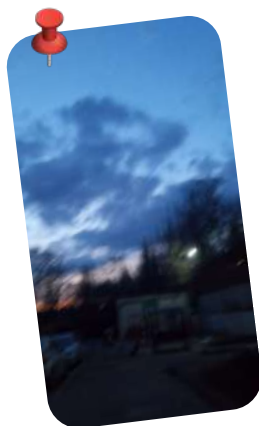
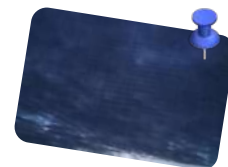
змальовуєш своє полотно милих букв, які утікають

у кучеряві кущі, туди ж, там, де враження...

коли звикаєш до ролі ...

Виходить, коли говориш те саме, що думаєш, світ повертається

і прокидається, правда???

Марія Башкатова

StudPOL

Навчально-методичні матеріали:
студентська газета
Випуск: №24(66)

ТЕЛЕФОН РЕДАКЦІЇ:
+38(061) 769-8-463

Укладачі: С. А. Панченко, В. Л. Погребна,
Н. В. Островська.
Рецензенти: Г. М. Волинець, К. В. Єськова.
Головний редактор: О. Носок.
Редколегія: Д. Пилипенко, Ю. Роншина,
М. Башкатова, О. Носок, В. Швець,
Ю. Слободенюк, А. Заводюк, В. Єрьоменко.

Комп'ютерна верстка та
дизайн: О. Носок.
Затверджено на засіданні
кафедри журналістики.
Протокол №5 від
08.12.2022 року.

Більше цікавого в
Instagram. Скануй код!